

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

South-Eastern Finland
University of Applied Sciences

**PLEASE NOTE! THIS IS A PARALLEL PUBLISHED VERSION /
SELF-ARCHIVED VERSION OF THE ORIGINAL ARTICLE**

This is an electronic reprint of the original article.

This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Tuuva-Hongisto, Sari; Eriksson, Susan

Title: Digitaalisen nuorisotyön tulevaisuus on nyt!

Version: Pre print

Please cite the original version:

Tuuva-Hongisto, S.; Eriksson, S. (2020). Digitaalisen nuorisotyön tulevaisuus on nyt!
Nuorisotyö 1, 30 - 31.

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio voi erota alkuperäisestä julkaisusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijä(t): Tuuva-Hongisto, Sari; Eriksson, Susan

Otsikko: Digitaalisen nuorisotyön tulevaisuus on nyt!

Versio: Pre print

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Tuuva-Hongisto, S.; Eriksson, S. (2020). Digitaalisen nuorisotyön tulevaisuus on nyt!
Nuorisotyö 1, 30 - 31.

Digitaalisen nuorisotyön tulevaisuus on nyt!

Miltä digitaalisen nuorisotyön tulevaisuus näyttää reilun kymmenen vuoden kuluttua? Teimme viime keväänä tutkimuksen nuorisotyön digitaalisuuden tulevaisuudesta. Hahmottelimme tulevaisuuden vuoteen 2030 ja tuossa tulevaisuudessa nuorisotyötä toteutettiin mitä suuremmissa määrin digitaalisissa ympäristöissä. Tutkimukseen osallistui sekä nuorisotyön asiantuntijoita, että nuorisotyön opettajia. Tutkimuksessa asiantuntijat suhtautuivat digitaaliseen nuorisotyöhön yllättävän kriittisesti ja nostivat kohtaamisen teeman voimakkaasti esiin. Vuosi sitten asiantuntijat näkivät, ettei nuorisotyön ytimessä olevaa kohtaamista voi siirtää verkkoon.

Digitaalisen nuorisotyön tulevaisuus toteutui enemmän kuin osasimme aavistaa koronakriisin seurauksena. Suurin osa nuorisotyöstä siirtyi tänä keväänä verkkoon. Digiloikka toteutettiin nopeasti ja ilmeisesti toimivasti. Mille digitaaliseen kohtaamiseen kohdistetut kriittiset äänenpainot ja epäilyt sitten perustuivat vielä vuosi sitten?

Verkko täydentää nuorten kohtaamisen tilaa

Tuolloin nähtiin, että verkkopalveluiden tehtävä on tärkeä, mutta kuitenkin vain täydentävä. Verkossa tapahtuvan nuorisotyön ei katsottu voivan korvata kasvotusten tapahtuvaa vuorovaikutusta, vaan ainoastaan täydentää kohtaamisen mahdollisuuksia. Toisaalta nähtiin, että osallistumisen muotojen kehittämiselle on voimakasta tarvetta, sillä mahdollisuuksien nähtiin sekä parantuvan että rajautuvan digitaalisuuden myötä. Huomioitiin, että nuorten maailmat eriarvoistuvat. Nuorilla on eriytyneet tiedot ja taidot toimia digitaalisissa ympäristöissä. Tulevaisuudessa he tarvitsevat yhä enemmän tukea digitaitojen kehittämiseen.

Keskeisimpiä tutkimuksen huomioita oli peräänantamaton näkemys siitä, ettei digitaalisuuden tule antaa korvata kasvotusten tapahtuvaa vuorovaikutusta, vaikka erilaiset verkkokohtaamisen muodot nähdäänkin vuorovaikutteisen työn olennaisina täydentäjinä. Esiin tuodaan voimakastakin huolta siitä, että digitalisoitumisen hype tai sen aiheuttama nykykulttuurinen hurmio vie työn fokusta suuntaan, jossa kasvokkaisten kohtaamisten mahdollisuudet vähenevät entisestään ja nuorten yksinäisyys lisääntyy, koska palvelut toimivat etupäässä tietoverkkojen varassa. Nuorten kohtaaminen nähtiin niin kiinteästi työn ammatillisena ytimenä, että sen merkityksiä tuotiin esiin useissa yhteyksissä. Digitaalinen ja kasvokkainen kohtaaminen eivät kuitenkaan sulje pois toisiaan. Nuorten kohtaamisen ja vuorovaikutuksen periaatteita on sen sijaan syytä ajatella uudelleen digitaalisten ratkaisujen valossa.

Tiukat näkemykset kasvottomasta ja persoonattomasta virtuaalisuudesta, joka saattaa pahimmillaan hämärtää kunnioittavaa ja nuorten tarpeista lähtevää, kohtaamista koskevaa eettisyyttä, osoittavat niille perustuvien moraaliteettien voimakasta vaikutusta nuorten kanssa työskennellessä sekä vaikuttavat siihen, mitä nuorisotyön ammatillisuudella halutaan ymmärtää. Tutkimukseen osallistuneilla nuorisotyön asiantuntijoilla nämä seikat näkyvät keskeisinä moraalisin periaatteina, joita vasten digitaalisuuden kielteiset vaikutukset tuntuvat peilautuvan. Kasvotusten tapahtuva vuorovaikutus nuoren kanssa, jossa myös esimerkiksi katseella ja kosketuksella on oma, tärkeä roolinsa, koetaan niin

itsestään selväksi ammatillisuuden sisällöksi nuorisotyössä, ettei virtuaalikäytäntöjen haluta vaarantavan sitä. Lisäksi digitalisoitumisen aiheuttamat sosiaaliset riskit ja uhat ovat tulevaisuudessa yhä suurempi haaste. Nuorisoalalla tuleekin kasvattaa ammattitaitoa käsitellä näitä asioita.

Digitaalisuuden hyödyt ja tiedolliset haasteet

Digitaalisuuden uhkista huolimatta verkkosovelluksilla on myös tärkeitä ohjaus- ja tukemistyötä vahvistavia funktioita. Ne esimerkiksi tarjoavat nuorelle mahdollisuuden avoimuuteen hänelle itselleen tärkeistä asioista ja vaikeistakin ongelmista, joita hän on voinut kohdata. Nuori voi puhua verkon kautta anonyymisti esimerkiksi seksuaalisuudestaan tai päihdeongelmistaan, jos niihin liittyy sen kaltaista arkaluontoisuutta, että kynnys kohdata nuorisotyöntekijä kasvotusten on liian korkea. On olemassa nuoria, joille kommunikointi ihmisten kanssa on hankalaa ja joilla on sen vuoksi riski eristäytyä. Myös näille nuorille mahdollisuus saada tukea verkon välityksellä on erittäin tärkeää. Nuorten tavoitavuus on parantunut siis siinäkin mielessä, että tuen piiriin on verkon kautta mahdollista saada niitäkin nuoria, joiden kohdalla se esimerkiksi sosiaalisista syistä olisi muuten ollut hyvin vaikeaa. Lisäksi verkon kautta on mahdollista saada yhteys niihin nuoriin, jotka asuvat kaukana kaupunki- ja kuntakeskusten ulkopuolella ja muuten jäisivät tavoittamatta.

Tutkimuksessa nousi esiin myös spatiaalisuuden tai tilallisuuden merkityksen muuttuminen siinä, miten nuorisotyötä tehdään. Tilat eivät ole enää ainoastaan materiaalisia tiloja, vaan virtuaalisten tilojen merkitys on nuorisotyössä suuri. Digitaalisuuden merkitys nuorten palvelujen kehittämisessä nähdäänkin juuri mahdollisuuksina hyödyntää virtuaalista tilaa toimintaan nuorten kanssa ja heidän kohtaamiseensa.

Vuorovaikutuskäytäntöihin liittyvien muutosten lisäksi asiantuntijat näkevät digitalisoitumisen tuovan mukanaan toimintakulttuurien muutoksia. Ohjauspalvelujen tarvetta pidettiin näin merkittävänä tulevaisuudessa, ja huomio on erityisesti digitaalisiin ympäristöihin ja digitaaliseen yhteiskuntaan liittyvässä ohjauksessa. Kokonaisuudessaan koettiin, että osallisuuden kehittäminen, teknologiakasvatus ja digitaalinen osaaminen korostuvat tulevaisuudessa. Vuorovaikutuskäytäntöjä ja niiden periaatteita koskevaa ajattelua tulisi mullistaa. Digitalisoituminen on jo muuttanut käytäntöjä konkreettisella tasolla, ja niitä tulisi kehittää nuorisotyössä edelleen tukemaan nuoria entistä paremmin.

Nuorisotyössä digitaalinen tulevaisuus kohdattiin tämän kevään aikana yhdellä rysäyksellä, pakon edessä. Toimintakulttuurit muuttuivat entisestään ja nuorten kohtaaminen siirtyi lähes kokonaan verkkoon. Luultavasti saamme kevään mittaan paljon uusia kokemuksia siitä, miten digitaalisten nuorisotyötä voidaan toteuttaa ja millaisia sen kehittämisen tarpeet tulevaisuudessa ovat.

Sari Tuuva-Hongisto, TKI-asiantuntija

Susan Eriksson, projektitutkija

Juvenia – nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

